

# SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Red. și Administrația:

Str. Gh. Barițiu No. 1,  
Telefon: No. 14 - Orăștie.

Apare săptămânal sub îngrijirea  
unui comitet de redacție,

Director: Dr. ALEX. HERLEA

ABONAMENTE:

pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei — pe 1 an 120 lei.  
pentru țărani 50 lei pe an, pentru Inst. și Aut. 200 pe an.

EXEMPLARUL 2 LEI.

## Pe căi mai bune.

Privind dealungul istoriei, niciodată nu găsim să se fi frământat lumea așa de mult ca astăzi cu problema șezării popoarelor pe linia care asigură progresul al mai accelerat. Aceasta ar trebui să fie în ordinea actuală senzul luptelor politice. Descela decăteori mă întâlnesc cu cineva, care îmi declară că fa e politică, îl examinez prin acest punct de privire, — și caut să aflu dacă acest om aparține categoriei acelor care se lasă fascinați de frumusețea formelor sau se îndrăgostesc de adâncimea problemelor de fond.

Multe mișcări politice duc viața lor efemeră, sugându-și existența din frumusețea formelor, — și cred că prin ele se acopere goliciunea și lipsa de preo-upări pentru adâncimea problemelor de fond. — Acesta este atdoma cu cazul când îmbraci o ma'muță în haine eu ropenești fiindcă deasupra simțului de imitație și a instinctului de capacitate nu găsim nimic.

Dar „ce frumos e omul Doamne când mintea e reg'nă”, — câtă frumusețe putem găsi în înălțarea cugetării spre probleme care privesc așezările cele mai bune ale popoarelor pe linia progresului. Toate formele dispar, toate strălucirile aparente se șterg și nu rămâne decât robustitatea cugetării sănătoase și logica puse în suba acestor probleme. Dea.eia decăteori întâ.nim în viața față în față formele strălucitoare și preocupările de fond să nu ne lăsăm răpiți de străluciri aparente sau trecătoare ci să ne forolăm în armata acelor care luptă pentru a cunoaște și a adânci problemele de fond.

Numai astfel vom servi idea progresului, — căci cercetarea și adâncirea și înțicarea a problemelor poate fi căuză sigură în calea pe care dorește fiecare s'o parcurgă. Formele cu mirajul lor o-presc pe loc.

Toți aceia cari fac politică, sau înclină spre una din mișcările politice actuale, — sunt datori să se uite bine, care din partidele politice, cultivă formele și parada, fără să adâncească și să cunoască problemele în fondul lor și cari sunt acele partide cari se ocupă de rezolvarea problemelor. Trebuie să știe ori cine că dacă s'ar gasi între admiratori formelor, este pe căi greșite fiindcă ele nu rezolva nimic ci numai salvează aparențele. Examinați-vă pe voi înșiva, cu

toții acei cari nu vă găsiți alături de noi, de partidul național-tărănesc, și căutați să adânciți alături de noi problemele cari ne frământă și atunci ve-ti merge pe cărări mai bune spre marea d-voastră mulțumire și folos al nației românești.  
Prof. Victor Mureșan.

## DI V. Madgearu interpelează guvernul.

În ultimul timp au circulat multe zvonuri în legătură cu demisia d-lui Caranfil, ministrul aviației. Toată lumea s'a întrebat că oare de ce a demisionat și fiindcă guvernul a tăcut și s'a ferit să spună adevărul, lumea a început să fie bănuitoare, că iarăși s'a în'âmpat ceva grav, — ceace guvernul are tot interesul să-l ascundă.

DI Virgil Madgearu, secretarul general al Partidului Național-tărănesc, în sesiunea de Marți a Camerei, a adresat d-lui Primministru o interpe-lare aspră, în legătură cu această chestie întunecoasă. Iată ce spre di Madgearu:

„În jurul demisiei d-lui Caranfil din postul nou creat de Minis'tru al Aviației și Marinei s'au pus în circulație tot felul de versiuni. Dacă presa internă a fost împiedecată să examineze cauzele demisiei, — în schimb presa stră.nă a făcut comentarii dintre cari unele sunt de natură să știrbească prestigiul țării, iar a.tele să tulbure raporturile noastre de amicitie și colaborare cu aliații noștri. Dat fiind că nu s'au dat lămuriri presei, s'a lăsat curs liber dife-ritelor zvonuri senzaționale, opinia publică alarmându-se. În aceste vremuri de neliniște internațională și de pregătiri militare, demisia unui ministru, în a cărui competență întră organizarea unui sector important de apărare națională, nu poate fi socotită ca un fapt divers. DI Caranfil, bucurându-se de aprecierea vădită a guvernului, oricine este în drept să întrebe ce ar fi putut interveni în așa scurt interval ca să precipite demisia unui membru al guvernului față de care s'a do'edit o atât de largă încredere când s'a creat noul departament al aviației și mannei. Dacă logica lucrurilor stăpânește destinele acestei țări, este de presupus că au intervenit împrejurări de o excepțională gravitate, cari au impus Președintelui de Consiliu să solicite și să obțină chiar în cursul sărbătorilor demisia d-lui Caranfil, — de aceea cer lămuriri, pe cari rog să le facă d. Primministru în fața Camerei”.

## † Ionel Moța.

O telegramă de necrezut ne-a anunțat V ieri seara moartea pe frontul spaniol al lui Ionel Moța.

În toată țara această veste a străbătut cu luțala fulgerului și a produs una dintre cele mai puternice impresii în toată opinia publică. În orașul nostru această veste ne-a zguduit pe toți până în adâncul sufletelor fiindcă a dispărut dintre noi cel mai distins, cel mai ales, cel mai nobil și cel mai bun din generația lui.

Nu cred, să fi fost cineva în întreg orașul care să nu fi vărsat măcar o lacrimă de durere, la această zguduitoare veste.

Cu toții au știut că Ionel Moța a plecat împreună cu un grup de legionari pe frontul Spaniol ca să lupte stături de trupele generalului Franco.

Dela început ne-am pus o legitimă întrebare că oare ce-a fi căutând acești legionari în țară străină, când în țara românească sunt atâtea lipsuri de împlinit.

Mistica fapturii lor sufletești însă s'a adâncit atât de tare în ființa lor întreagă, încât au plecat cu cea mai fermă credință în izbândă spirituală a sacrificiului suprem pe care l'au adus. — Pentru ei a fost o chemare irezistibilă.

Nu a trecut mult și-am auzit apoi că Ionel Moța și Vasile Marin au căzut.

În fața tristului eveniment, nu mai putem tălmăci credințele politice ale celui dispărut, căci le cunoaștem și știm că ele străbăteau alte direcții decât credințele noastre, — totuși trebuie să ne închinăm adânc în fața sacrificiului pe care l'a dat prin credința sa și fanatismul său. Noi credem că a fost o jertfă înuila judecării chiar prin punctul de privire al mișcării legionare, fiindcă Ionel Moța, dacă ar fi trăit, ar fi putut aduce servicii nemăsurat mai mari acestei mișcări decât sacrificându-se în acest fel — Ionel Moța a fost și prea tânăr de-abia de 35 ani, în plenitudinea puterilor sale de muncă, — el era gânditorul în mișcarea legionară, — dar mai presus de toate el a fost acela prin care se lega organic Ardealul, și generația lui de tineri ardeleni, cu mișcarea legionară.

Fiul părintelui protopop Ion Moța din Orăștie, — fiul unui vechiu și mare luptător naționalist Ardelean, — sintetiza în mare măsura generația de bune speranțe ale Ardealului. Însestiat cu excepționale calități personale, — un caracter dintre cele ma-

Partidul nostru este național și țărănesc.

Este național fiindcă în ordinea politică luptă pentru primatul românismului și în ordinea social-economică luptă pentru ridicarea clasei celei mai numeroase care este țărănimea.

frumose, un spirit dintre cele mai alese, — un suflet cald, un om plin de afecțiune, un fiu plin de respect, un prieten plin de afectuase sentimente acesta era Ionel Moța.

Pe acest Ionel Moța îl deplângem tadoesebi noi Orăștienii și noi Hunedoreni, — căci el a crescut între noi, a famugurit în pământul nostru, și-a înflorit minunat pe plaiurile tinutului nostru, — țara misticismului istoric și național a românismului din Transilvania.

Ori cât de inutilă vedem noi jertfa lui, ea rămâne totuși faptă în care se va oglindii prin decenii înainte măreția simțămintelor și cugetului aceluia care a fost Ionel Moța fiul iubit al orașului nostru.

Dr. Alex. Herlea

## Calendarul gazetei „Solia”.

Și în acest an, ca în fiecare, ne-am îngrijit de iubții noștri cetățeni, și iubții noștri prieteni politici din județ, ca să le facem un calendar pe care ei să-l pună pe perete în casa dinainte și de-acolo un an de zile să păstreze legătura de cuget și simțire cu partidul nostru Național-tărănesc și cu fruntașii săi.

În anul acesta Calendarul a apărut în formatul obișnuit, nr. 13, în două colori, negru și roșu, cu 22 de clișee, conținând fotografiile tuturor fruntașilor noștri din județ.

Calendarul acesta a costat multe parale și s'a scos cu mari sacrificii, în chiar Tipografia județeană a partidului nostru. De-aceea cinstiții noștri membri să-l grijească și să nu-l strice, întrebându-l la pachet sau altceva, ci să-l pună frumos pe perete, iar acela care s'ar întâmpla ca să aibe două exemplare, pe unul să-l păstreze, iar pe celalalt să-l dea unui vecin al său, care nu are calendar, căci în felul acesta face o faptă bună și creștinească.

În afară de Calendarele, cari le trimitem abonaților noștri de-odată cu gazete, am mai tipărit un număr de Calendare cari le împărțim membrilor partidului nostru, prin dnii președinți din plasele respective.

Asfel dela începutul săptămânii viitoare, aceste Calendare se vor afla la d-nii președinți de plasă și astfel președinții noștri de pe comune să se prezinte la ei pentru preluarea în seamă a Calendarelor cuvenite în fiecare comună.



# De ce nu pot veni la putere Vaida sau Goga sau alte partide de dreapta

In toate gazetele Vaidiste și Goghiste se poate citi știrea că după liberali ei vor veni la putere. Noi știm însă că ei în nici un caz nu pot veni la putere fiindcă aceste partide de dreapta au făcut un mare păcat. Aproape toate aceste partide au făcut declarații favorabile Italiei și Germaniei. În felul acesta se crede că dacă ar veni aceste partide la putere, ele vor conduce politica României pe făgașurile greșite ale Italiei și ale Germaniei care voiesc să facă revizuirea tratatelor de Pace.

Interesul țării românești este să se întărească acele state din Europa

care ne garantează granițele țării și nu acelea care vreau să ne știrbească aceste granițe. Astfel noi trebuie să sprijinim toate acele state cum sunt Franța, Anglia și altele care ne garantează granițele și ne apără de un viitor războiu.

Așa stând lucrurile desigur că la conducerea statului nu poate veni un partid care se sprijine pe Hitler, pe Mussolini și pe alții care sunt în contra păcii și granițelor actuale din Europa, — ci trebuie să vie acel partid care se sprijinește pe state străine care ne garantează granițele.

# Liberalii la sfârșit de guvernare au dat iarăș drumul perceptorilor.

— Ca să stringă ultimul ban dela oameni. —

Se vede că liberalii simțindu-se pe sfârșitul guvernării ar vrea să stoarcă tot ce-ar mai putea s'arce dela bietul popor. Desigur ei se gândesc acum că vor trebui să stea mult și bine în opoziție și că acum ar fi momentul să se aprovizioneze pentru zilele cele grele.

De aceea au băgat de seamă că de vre-o 2 săptămâni iarăș au dat drumul perceptorilor, cari către sărăciile în echipe numeroase, de aproape se înspăimântă lumea de ei. Iarăș au

inceput vechiul sistem cu ridicare; — se duc la ușa omului și dacă nu are imediat să-i pună banii jos apoi îl ridică mobila și hainele și le duc cu ei în magazinul percepției. — Aici apoi se distrug și se ruinează toate lucrurile.

Cel mai cu cale ar fi dacă s'ar întrebuința acest sistem numai acolo unde se poate constata reavoința de a plăti și nu în toate locurile unde i-se năzărește d-lui agent de încasare. B. D.

# Calendarul „Soliei” se va trimite în N-rul viitor

# De ce trebuie să vină partidul național-țărănesc la putere.

Partidele mici se laudă că ele vor veni la putere. Potrivit însă cu constituție și cu legile țării numai partidul național-țărănesc poate veni la putere și iarăș pentru ce:

Partidul național-țărănesc este cel mai tare partid din opoziție, și ca atare, când pleacă un partid dela putere vine rândul celui mai puternic dintre partidele de opoziție. — Astfel fiind partidele mici numai așa ar putea veni dacă între ele s'ar unii astfel

ca să dea un procent mai mare decât procentul dat de partidul național-țărănesc, — chiar dacă ar proceda așa și atunci fiind mai mulți stăpâni la cârmă nu s'ar putea înțelege ci s'ar isprăvi repede acea guvernare, venind rândul unicului partid capabil și de răspundere din țara românească care este partidul național țărănesc al d-lor Ion Mihalache și Iuliu Maniu.

# Liberalii au fixat alegerile județene pt. 25 Martie a. c.

Liberalii au condus comunele și județele aproape 4 ani de zile cu comisiile interimare și așa cum le-a tăiat pe ele capul. Noi am tot protestat și am tot scris la contra acestui sistem de-a conduce țara. Pentru nimeni dintre conducătorii liberali, aceasta nu a avut o însemnătate prea mare, ba din contră, chiar le-a convenit acest lucru căci au putut să-și aranjeze șogotele lor fără un control prea apropiat din partea celorlalte partide. Acuma la sfârșitul guvernării lor și-au dat seama că dacă vor pleca dela putere, guvernul care va veni va trebui să înlocuiască comisiile interimare ale liberalilor cu alte co-

misiile interimare, și atunci ei își vor pierde de tot dreptul de conducere în treburile comunale și județene.

De aceea s'au hotărât ca să facă algeri, căci speră să ei, că aflându-se încă la putere s'ar putea să obțină un număr oarecare de consilieri și astfel și după ce vor pleca dela putere se vor mai putea amesteca în treburile comunale și județene.

Noi credem însă că această șogoteală nu le va ieși la cale fiindcă poporul știe el ce-a însemnat 4 ani de zile conducerea vavavilor liberali la primării, — și la 25 Martie și în județul nostru le va da răspunsul cuvenit.

# Di Ghiță Pop

despre problemele Ardealului.

Interesantele D-sale declarații pe marginea scandalului dela Cameră.  
(Urmare din Nrul trecut.)

# Impresia în Ardeal.

UN PROTEST.

— Care a fost în Ardeal impresia lăsată de incidentul întâmplat la Cameră?

Foarte puternică. Încă înainte de cele întâmplate la Cameră situația creată Ardealului și Banatului prin exesele centralismului bucureștean a fost pusă la discuțiune în ședința comitetului executiv ardelean și bănățean, ținută la Cluj în ziua de 15 Decembrie. Cel care a ridicat-o a fost șeful organizației de Alba, fostul ministru dl. Ioan Pop.

Hotărârea mea de a adresa guvernului o interpelare în această chestiune era luată însă mai dinainte.

Felul cum a fost primită la Cameră a făcut cauzei un mare serviciu. Scandalul și loviturile ce au însoțit-o n'au reușit decât s'o sublinieze și să-i dea răsunet. Am primit numeroase telegrame și scrisori de aprobare și încurajare din Arad, Oradea, Satu-Mare, Cluj, Dej, Guera, Hațeg, Deva, Hunedoara, Petroșani etc. Din multe locuri am primit avertisțiuni dela intelectualii șomeri, vicime ale centralismului bucureștean.

PROBLEMA RĂMÂNE.

Am siguranța că am pus o problemă care era de mult latentă și care, câpătând glas, nu va mai putea fi amuțită.

Cel cari au organizat scandalul s'au înșelată, dacă au crezut că o vor putea înăbuși. Nu, deacum încolo ea va continua să existe și va trebui să fie soluționată satisfăcător.

E o rușine și o degradare a parlamentarismului, faptul că s'a interzis publicarea textului interpelării anunțate. Noi românii ardeleni am trimis întâu reprezentanții noștri în parlamentul din Budapesta cerând dreptate pentru poporul nostru. Neîntind satisfăcuți am dat lupta pentru unire și am avut fericirea s'o vedem înfăptuită. Toate revendicările noastre de ordin național au fost realizate și nu putem tăgădui că, sub acest raport, România Mare ne-a adus o imensă satisfacție.

Dar sunt alte raporturi în cari Ardeaul suferă. Ca românii o ducem înafisă mai bine decât sub argari, dar ca cetățeni avem încă multe revendicări nerealizate. De ce n'am avea dreptul de a le da exprese? De ce manifestarea lor ar însemna un act antipatriotic? Uade ar trebui să le ridicăm dacă nu în parlamentul din București?

În timpul stăpânirii ungurești, deputații noștri, d-nii Maniu, Vaida, Ciceo-Pop, Goldiș, Lucaci, erau întâmpinați cu strigatul:

— „Duceți-vă în România dacă nu vă place!”

Astăzi deputații Ardealului care au venit la București sunt huiduiți când spun durerile poporului lor. Nu mi s'a stăgat — e drept — să plecăm la Budapesta (și cred că acest strigat nu trebuie aruncat nici chiar deputaților minoritari ungari); dar sensul protestelor și violențelor ce mi s'au adresat este acela de a ni se interzice parlamentului ca instanță supremă de apel pentru toate nemulțumirile noastre.

Ei bine protestăm împotriva acestui lucru cu ultimă hotărâre. Nu permitem să fim scoși din această supremă instanță, care, alături de Soveranul țării, e cheia de boltă a unității noastre naționale.

Nu vom merge nici la Budapesta nici la Geneva, pentru că această țară, și acest parlament sunt și ale noastre ale Ardealului și Banatului. Aici suntem acasă la noi și nu vom putea fi scoși niciodată de nici o silnicie.

Cel care ne contestă acest drept sunt cei mai mari vrăjmași ai unității naționale.

Nu le vom face plăcerea unei mișcări separatiste, oricât de sinceră ar fi bucuria d-lui Goga pentru o asemenea greșală.

PILDA GERMANIEI.

D'împotriva vom lupta pentru o descentralizare largă și reală, care — avem convingerea adâncă și nezdruincată — va desăvârși democrația și va fi un mijloc de consolidare a unității naționale. Și fiindcă dreapta noastră este plină de cultul Germaniei, voiu cita pilda acestei țări.

După realizarea unității ei în 1871 Germania a rămas la interior neunificată reprezentând un fel de formă intermediară între „Bundesstaat” și „Staatenbund” cu 36 de guverne, parlamente și Soverani deosebiți: Unele state au păstrat chiar și reprezentanțele lor diplomatice externe. Totuși această formă federativă n'a împiedecat consolidarea unității naționale germane. Ea n'a împiedecat ca în marele război mondial cele 36 de state germane mari și mici să dovedească o formidabilă forță de solidaritate națională. Această solidaritate s'a menținut și după războiu când mișcarea separatistă din Renania a dat un jalnic fiasco. Votul ținutului Saar a fost încă o confirmare a conștiinței și a unității naționale germane.

Această unitate a fost întemeiată de scriitori și artiști dela Luther până la Goethe și Schiler și până la Kant, Wagner și Nietzsche și numai putea fi zdruncinată de nici un accident extern și de nici o formă politică internă.

CE CEREM NOI?

Noi ardelenii, — cerem înafisă mai puțin decât federalismul german sau autonomia — cerem puțină descentralizare, pe care în principiu au consfințit și autorii constituției, când au înscris-o expres în textul ei.

Cum am putea fi acuși că am voi să aducem atingere unității naționale românești, întemeiată încă de Traian, menținută încă de ciobanii transumanței medievale, refăcută de Vasile Lupu și Matei Basarab care au introdus limba românească în biserică și desăvârșită prin mlaunța versurilor lui Eminescu mult înainte de orice luptă politică și de toți patrioții, cari vor să salveze ceace nu este în pericol spre a-și pregăti calea la putere?



# Viorel Tilea iarăși linge tălpile lui Popescu.

Noi știm cine este Popescu, fiindcă este un personaj foarte bine cunoscut în viața noastră politică. Nu de mult am citit că Gîgolo-Vorel, — cel care a dansat cu o anumită persoană într'un local public din București, — a fost dus la Londra, — probabil să-și aranjeze vre-una dintre faimoasele lui afaceri Spre marea noastră surprindere însă am citit acum două zile, că Tilea a fost la Timișoara, la o vânzare regală.

Ne-am întrebat, că oare ce-o fi căutând Tilea acum în preajma schimbării regimului la vânzarea regală din Timișoara. Noi cari îl cunoaștem și — mai ales îi cunoaștem melo-

dele, — imediat ne-am dat seama, că Viorel s'a dus la această vânzare ca să a-be prilejul să-și îngădească picioarele lui Popescu, fiindcă vezi s'ar putea ca din cazanul satanei și-a culiselor, cari nu se văd, să iese vre-un guvern cu Vaida la președinție și Tilea la fac totum.

M. S. Regule însă sperăm că veghează cu severitate, ca la schimbarea guvernului, conducerea Statului să fie încredințată unor oameni serioși și cu conștiința răspunderii întreagă și nu va încredința guvernul unor aventurieri și unor neisprăviți în ale politicii.

## Cari sunt principalele reforme pe cari vrea să le aducă Partid. Naț.-țăr.

Toată lumea știe că Partidul Național-țărănesc dacă vine la putere, nu mai voiește să lase lucrurile așa în forma lor veche, ci voiește să facă niște schimbări principale în organizarea statului. Astfel el voiește să aducă niște îmbunătățiri în viața țărănimei și a muncitorimei și această voiește s'o facă prin realizarea unor reforme cum ar fi de ex: statificarea marilor industrii de aur, de cărbune, de gaz metan, de armament și alte industrii, a căror cumpărător principal și chiar unic, câteodată este numai Statul. La aceste industrii, întreg beneficiul ce se realizează, nu este decât o gratificație

dată de către stat acestor societăți.

Partidul Național-țărănesc crede că în loc ca sutele de milioane beneficiu ce realizează în fiecare an aceste societăți, — să intre în punga domnilor dela „Mica”, Petroșeni etc., mai bine aceste milioane să alimenteze bugetul public și să fie oferite opiniei publice.

Prin aceasta implicit se ușurează și sarcinile către stat a populației sărace și bugetul public, va fi mai ușor de realizat decum este astăzi.

Întreagă Tara se uită cu ochi de mare speranță către Partidul Național-țărănesc, care s'a angajat spre reforme atât de mari.

## Din programul partidului național-țărănesc.

### Politica comercială.

Politica comercială a partidului național-țărănesc are în vedere următoarele scopuri:

1. Negociul din lăuntrul țării trebuie să fie îndrumat și organizat, în așa fel, încât să se împiedice specularea muncii țărănești, iar pe de altă parte agoniscala țărănului să nu se lrosească plătind mărfurile scumpe pe care el este nevoit să le cumpere.

În acest scop, pentruca țărănii agricultor să-și poată vinde în țară produsele muncii sale pe prețuri bune, va trebui să se ia următoarele măsuri:

a) Să se împiedice scăderea prețurilor produselor agricole, ori de câteori acest preț va cădea prea jos, pentruca în felul acesta țărănii și muncii țărănului să nu fie fără folos.

b) Se va sprijini și se va încuraja înființarea și înflorirea cooperativelor de desfacere în comun, dându-se credite ieftine numai acolo și atunci, când se vor desface produse țărănești prin astfel de cooperative.

c) Târgurile de vite, oboarele de cereale și bursele se vor organiza mână a mână cu Camerele de Agricultură și cu cooperativele de desfacere în comun.

În ce privește aprovizionarea țărănului cu articole care se cer mai

mult la țară (bumbac, coase, seceri, etc.) pe prețuri ieftine, este nevoie a se lua următoarele măsuri:

a) Articolele de mare consum țărănesc se vor importa (aduce în țară) numai cu ajutorul instituțiilor centrale cooperative. Aceste mărfuri vor fi vândute de-a dreptul țărănilor, prin cooperative, pe prețuri pe care le va controla Statul.

b) Unele articole (mărfuri) lucrate în fabricile din țară, luate din stocul Statului care i se va cuveni acestuia vor fi vândute țărănilor, prin cooperative sau prin oameni puși de Stat, pe prețuri pe care le va pune el. Dacă fabricile nu s'ar supune, Statul va avea dreptul să retragă acelor fabrici toate folosirile vamale pe care le-ar fi avut din partea lui până în acel timp.

2. Câtă vreme Statul se va vedea nevoit să restrângă sau să oprească importul unor mărfuri, se va face o politică comercială în așa fel chibzută, pentruca datorită schimbului de mărfuri cu alte țări, produsele agriculturii să poată fi vândute pe prețuri bune.

În acest scop se vor lua următoarele măsuri:

a) Statul va sprijini încheierea unor contracte cu alte state, care s'ar lega să ne cumpere anumite produse agricole, în schimbul mărfurilor pe

care le-am cumpăra de la acele state. De aceea se va da îndrumare către anumite culturi, pentru a se putea găsi cumpărători siguri și prețuri bune în străinătate pentru acele produse agricole.

b) Pentru a ținea piept concurenței unor state, care, din cauza valorii banului lor vând pe prețuri foarte scăzute, Statul va veni în ajutorul direct al producătorilor cu prime de încurajare (susținere).

c) Pentru a înlesni vânzarea produselor agricole la prețuri bune. Statul va întocmi anumite reguli pentru export. Înainte de toate se va cere dela produsele agricole menite pentru export ca să fie bune (un minimum de calitate), ele trebuind să fie sortate și potrivite ca să fie la fel (standardizate), astfel precum a început să facă partidul național-țărănesc în guvernarea sa din anul 1930.

În acest scop, se vor construi, înainte de toate: silozuri (magazii mari pentru sortarea și păstrarea cerealelor), frigorifere (instalații în care se păstrează la rece sau la gheață, carnea: ouăle, untul și brânzeturile),

uscătorii, pivnițe sistematice, abatoare de export etc. Asemenea se va da încurajare la înființarea sindicatelor de export, pe diferite ramuri (specialități), cu ajutorul cooperativelelor.

Institutul de export va fi pus pe alte temelii, pentru a putea s'ajunge un adevărat organ de îndrumare și ajutorare a muncii pe care o va face Statul și sindicatele de export.

3. Exportul celorlalte produse (petrol, lemne și orice alte articole) se va organiza prin sindicate de export, sub îndrumarea și controlul Statului.

4. Pe lângă apărarea balanței comerciale și pe lângă îndrumarea exportului și a importului, Statul va avea grijă ca să asigure îndestularea cu mărfuri de care are nevoie populația țării. Vor fi lăsate înainte de toate la import materiile prime și instrumentele de producție agricolă, dându-se precădere pentru consumul țărănesc, pentruca în felul acesta să poată fi micșorată prăpasita dintre prețurile produselor agricole și între mărfurile ieșite din fabrici.

## Când pleacă liberalii.

Multă lume este îndusă în eroare privitor la data plecării liberalilor. Unii cred că liberalii venind la putere în Noembrie 1933, au dreptul să rămână la putere până în Noembrie 1937, adică să împlinescă 4 ani de guvernare.

Adevărul însă nu este acesta. — Nici constituția și nici o altă lege nu prevede că viața normală a unui guvern este de 4 ani. Se prevede numai că durata de existență a unui parlament este de 4 sesiuni, ceeace înseamnă că parlamentul liberal își termină viața cel târziu la 15 Martie

sau în cazul unei prelungiri la 15 Aprilie 1937, când se termină a 4-a sesiune parlamentară.

Cum însă guvernul este o emanațiune a parlamentului, ca reprezentant a voinței naționale, — când se termină viața parlamentului încetează organic și dreptul de existență al guvernului.

Iată de ce aceia cari se laudă că mai trebuie să rămână la putere până în Noembrie se înșală pe ei, sau volesc să înșale lumea care nu cunoaște adevărul.

Astfel trebuie să se știe că liberalii vor pleca și în primăvara aceasta.

## Liberalii în preajma plecării înmulțesc ministerele

În ultimul timp au primit știre că guvernul liberal înmulțește numărul ministerelor cu încă unul și anume înființează ministerul polițiilor, — în acest minister s'ar cuprinde siguranța statului, polițiile și jandarmeria. — Acestea toate le separă dela ministerul de interne, unde aparțineau până acuma, și le trec într'un minister separat.

Această famulțire fără socoteală a ministerelor o fac liberalii ca să-și

poată mulțumii diferiți oameni. Acest fel de a-și căpătați partizani este unul dintre cele mai urâte sisteme fiindcă de sunt făcute în sarcina și pe banii țării, — de cari liberalii nu-și pot bate joc după pofa lor ci ei trebuie să respecte cu sfîntenie banul public.

Deaceia nu era nici o lipsă să mai famulțesc numărul ministerelor și să mai plătească un ministru.

## Vaidiștii

din județul Hunedoara anunță că vor pune listă la alegerile județene

În ultimul număr al gazetei „Sohet Dreptăți”, am citit un comunicat, din care reiese că la alegerile județene, cari vor avea loc în județul nostru la 25 Martie 1937, vaidiștii încă s'au hotărît să pună lista lor de candidare.

Deși oamenii cu mintea limpede, își dau seama cât plătește partidul d-lor Vaida și Viad în județul nostru, unii din ei se întreabă că de unde au atâta îndrăzneală și de ce sunt așa lăudaroși acești vaidiști? Toată lumea știe, că după ce d-nii Vaida și Viad l-au trădat pe dl Iuliu Maniu, ca dl Vaida să se poată linge, prin oameni săi, acolo unde trebuie să te lingusești, ca să reușești în Tara românească, — acest partid al vaidiștilor a rămas foarte

mic, fiindcă oamenii de caracter cu toții i-au pus pe trădători la stâlpul infamiei.

Aceasta fiind situația vaidistă, vreau să pescuiesc în apă tulbură și anume: știind că unele partide s'ar fi dezvoltat puțin în județ, cum este garda de fier și că aceste partide, nu vor pune candidat, au socotit că vor putea să capteze voturile acestor partide și-apoi să se laude cu penele altora.

Domnii dela Frontul Românesc să știe însă, că lumea îi vede de departe că vreau să fure și să se imbrace în haina altora și să se bage de seamă că cine se obișnuiește să se laude cu penele altora, într'o bună zi poate rămânea golăș de tot.



## † Dr. Enea Papiu.

Cu multă durere anunțăm cetitorii noștri și pe toți a-cela cari l'au cunoscut că Dr. Enea Papiu fostul avocat al Băncii Ardeleane a încetat din viață la Sibiu în 19 Ianuarie a. c.

Înmormântarea a avut loc la Deva în ziua de 21 l. c. pe lângă participarea unui public foarte numeros.

Defunctul a fost unul dintre oamenzii cei mai culti și distinși ai generației lui din Ardeal încă de tineră a activat în cadrul societăților studențești românești dela Budapesta, unde și-a făcut studiile universitare. El a fost un caracter, un suflet ales, un om superior în cel mai bun înțeles al cuvântului. El moare în vârstă de 63 ani.

Știrea venindu-ne în ultimul moment, vom reveni la numărul viitor.

## ȘIRI.

**CONCERT DAT DE ORCHESTRA REGIMENTULUI LOCAL,** sub cond. șefului de muzică dl. Gabriel Haralambie. Program: 1) Banditen-sireiche, 2) Tannhäuser-Wagner, 3) România-potpouri, 4) K. G. Wisk-Magu ki de concert, 5) Italianer în Algor, 6) Domnul negru, 7) Potpouri Național. După concert va fi dans. Începutul la ora 9 seara. Biletele la librăria Branga.

**BALUL SOCIETĂȚII DOAMNELOK ROMANE** din Oăștie va avea loc și în anul acesta, ca în toți anii trecuți cu frumosele lui tradiții în sala Hotel Central în ziua de 13 Februarie a. c.

De pe acum se manifestă cu deosebit interes față de acest bal.

**BALUL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC** din Aida-Iulia. La Aida-Iulia organizația județeană de câțiva ani a introdus un frumos obicei și anume aranjează în fiecare carneval un bal de paradă, acest fiind unul dintre cele mai reșcite baluri din Aida-Iulia.

Astfel anul acesta încă se va aranja acest bal în seara de 30 Februarie 1937.

**EXAMEN.** D-na Ana Muscă, învățătoare la școala primară de fete din localitate, a luat cu succes examenul de gr. II. al învățătoarelor. — Felicitările noastre.

† **SIMION CODEA.** Anunțăm cu durere trecerea din viață a vrednicului țaran Simion Codea din Sibot, care a decedat în ziua de Luni 18 Ianuarie 1937 în frumoasa vârstă de 79 de ani. Înhumarea rămășițelor pământești a avut loc în ziua de 20 Ianuarie 1937 în comună Sibot.

Defunctul a fost unul din președinții organizației partidului național-țărănesc din comuna Sibot a vrednicului nostru fruntaș dl. Ioan Codea.

† **EUGENIA CABA** născ. Sivulescu. Anunțăm cu durere încetarea din viață a Dnei Eugenia Caba născ. Sivulescu, care a decedat în ziua de 13 Ian. c. în etate de 60 de ani. — Defuncta a fost mama dlui Dr. Emil Caba medic primar al spitalului județean.

Înhumarea rămășițelor pământești a avut loc în ziua de 15 Ianuarie a. c. în cimitirul ort. rom. din Săvârșin.

pe lângă participarea unei asistențe foarte numeroase.

Transmitem pe această cale îndoliata familiei sincere condolențe.

**S'A ARUNCAT DELA O MIE METRI ÎNALȚIME.** Un avion care face cursa între Colonia și Bruxelles. în Belgia, avea pe bordul său mai mulți călători. Unul din ei, un englez cu numele Vanner, furișându-se dintre ceilalți călători, s'a aruncat din avion pe când acesta zbura la o înălțime de o mie metri. Până jos praf s'a ales de ei.

**A TRAIT PATRU LUNI CU UN AC ÎN STOMAC.** La închisoarea din Galați a fost închis soldatul Ion Cara, pentru a-și ispăși o pedeapsă de 6 luni. Între timp soldatul fabo'năvindă se, a fost internat în spital. Spre mirarea tuturor, medicii au constatat că în stomacul soldatului se află un ac mare, pe care-l înghițise înainte cu patru luni, dar din cauza căruia nu simțise nici o durere.

**STAREA PAPEI** continuă să fie îngrijorătoare. Cu toate acestea el rezolvă diferite chestiuni bisericesti. Spre acest scop, în ziua de 12 Ianuarie a primit pe cardinalii Pacelli și Mercati. Se spune însă, că unor pelerini, cari l-au vizitat, Ioanel Pontif le-a vorbit despre sfârșitul său apropiat, a pus apoi să i se citească din cartea „Din viața Papiilor” rândurile privitoare la ultimele zile ale Papiilor.

**AUTOMOBILELE ÎN AMERICA** se înmulțesc mai repede decât în orice altă țară. Astfel: producția în 1932 a fost 1.266.370 mașini, în 1933 a ajuns la 1.872.080 bucăți, în 1934 a crescut la 2.595.150 bucăți, în 1935 au fost 3.605.790, iar în anul 1936 producția automobilelor s'a urcat la suma de 3.935.660 bucăți. Într-o singură lună (Noembrie) s'au fabricat 423.000 bucăți.

**SANATOS LA VARSTA DE 157 ANI.** Din Moscova se anunță, că cea mai bătrână om din lume, anume Iokup Shoud, în etate de 157 ani, care trăiește în localitatea Svada, din Transcaucasia, e perfect sănătos și vede și aude bine. El are doi prieteni buni cu cari face zilnic excursii. Unul e de 135, iar celalalt de 136 ani. Mulți înaintici!

**O ȘCOALĂ NAPĂDITĂ DE ȘERPI.** Școala din comuna Măkagrada, de lângă orașul Trebiș (Jugoslavia), a trebuit să fie închisă din cauza că a fost năpădită de vipere (șerpi foarte venoși). Deși au fost omorâte mai multe vipere — altele se iveau în loc, așa că în cele din urmă școala a trebuit să fie închisă, pentru a se deslepeți cuburile viperelor și a fi nimicite.

**CINE ESTE TALPA ȚĂRII ROMÂNEȘTI.** Cu toate că încă nici până astăzi nu s'a publicat rezultatul definitiv al numărărilor populației făcute la 29 Decembrie 1930, totuși Oficiul Statisticii a publicat cu privire la aceasta câteva date foarte interesante. Astfel, că 72,4% a locuitorilor acestei țări sunt plugari, 9,5% industriași și meseriași, 4% comercianți, 2,8% angajați la circulație (C. F. R., autobuse, îngrijitori de drumuri), 4,8% funcționari și 6,5% cu

diferite ocupații. Așadar cei mai mulți aproape 3/4 dintre locuitorii țării, sunt plugarii. Ei sunt deci fără îndoială talpa țării, a lor este țara, ei au apărut o și au fost și o și până acuma ei vor apărea o și în viitor, și fără de ei n'ar fi permis să se facă nimic în această țară.

**LĂNA DIN LAPTE.** Un inventator italian cu numele Ferretti, după multe încercări, a învățat să fabrice lână de tors, din laptele știrea pare ciudată și greu de crezut, însă este adevărată. Noi o luăm din minunata publicație pentru răspândirea științei cu numele „Natura” din București. Italianul Ferretti a băgat de seamă că materia numită „caseină”, aflată în lapte, are multe asemănări cu o materie din lână, numită „cheratină”. El a scos din lapte mai întâi untul, apoi din ce-a rămas a încheșat o materie ce se întinde ușor ca bânza încălzită. Din această materie, cu anumite mașinării, tesculește fire lungi, subțiri pe cari apoi le iese prin niște spețchice și le uscă. Din lână cea nouă tot așa se pot țese și croi haine, ca și din lână oilor. Ba încă mai fine și mai frumoase. La Muano s'a și pus în lucrare o fabrică anume, care dă câte 5 tone de lanital pe zi, căci așa se numește lână cea nouă. Ce vor șice însă la asta fabricanții de brânză și caș?

**ȚARA CARE A AVUT TREI REGI ÎNTR'UN AN.** Această țară e Anglia. Ea a avut în cursul anului 1936 trei regi: pe George al V-lea, mort la 21 Ianuarie; pe Eduard al VIII-lea, care a părăsit tronul în ziua de 10 Decembrie și pe actualul rege George al VI-lea. În istoria Angliei anul 1936 va fi numit deci; „anul celor trei regi”.

**TOATE ȚĂRILE-S PLINE DE DATORII.** După accoteliile gazetelor din străinătate, toate țările laolaltă au o datorie cam de 9 mii de miliarde lei. Astfel datoriile Franței sunt de 24 miliarde franci, ale Angliei de 180 miliarde, ale Italiei de 120 miliarde, Austria 80, Cehoslovacia 30, Polonia 40, Elveția 3 miliarde franci, iar datoria Statelor Unite de 130 miliarde. În total datoria tuturor țărilor ar fi cam de 1500 miliarde franci, sau 9 mii miliarde lei, cu alte cuvinte lumea întreagă e înglodată în datorii.

**ANUNȚ.** În biblioteca Partidului Național-Țărănesc au apărut până în prezent următoarele broșuri:

1. **ION MIHALACHE:** Adâncind brazda, 80 pagini, 10 lei.
  2. **Prof. G. RĂDULESCU-MOTRU:** Ideologia Statului Român, 46 pagini, 5 lei.
  3. **ION MIHALACHE:** Țărănism și naționalism, 46 pagini, 5 lei.
  4. **P. P. SUCIU:** Țărănism și doctrinele de import, 34 pag. 5 lei.
  5. **Prof. VIRGIL MADGEARU:** Doctrina Țărănismului, 62 pag. 8 lei.
  6. **Programul F. N. T.** redactat în grai popular, 102 pag. 10 lei.
  7. **Prof. G. ZANE:** Țărănismul și organizarea Statului Român, 44 pag. 5 lei.
  8. **ILARIE DOBRIDOR:** Problema Tinereții, 64 pag.
- Afară de acestea au mai apărut, în Biblioteca tinereții național-țărănesc din Jud. Ilfov, următoarele lucrări, care se află de vânzare în acelaș loc:

1. **Prof. VIRGIL MADGEARU:** Îndemnuri pentru Tineret, 31 pagini, 5 lei.

2. **STANCIU STOIAN:** Țăranul în literatura română, 31 pag. 5 lei.

Atragem atențiunea tuturilor președinților de organizații județene, a șefilor de sectoare și a tuturilor membrilor P. N. T. asupra acestor lucrări folositoare și sfătuiți să le cumpere în felul acesta, citindu-le, și vor putea îmbogăți cunoștințele și își vor putea oșeli inimele și credința. Aceste broșuri se găsesc de vânzare la Casa Partidului, în București, Str. Clemenceau No. 9 la dl. N. Bălșanu.

Cererile se vor adresa în Str. Clemenceau 9, pe numele Casei Partidului Național-Țărănesc Broșurile acestea se vând numai pe bani gata sau se expediază contra ramburs.

Facem un călduros apel către Domni președinți de organizații județene să ne dea prețiosul Dlor concurs, cumpărând și răspândind în județul Dlor aceste broșuri din biblioteca P. N. T.

**JUDECATORIA MIXTĂ PETROȘANI** Nr. 989—1930.

### Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel judecătorească prin această aduc la cunoștință publică că în urma deciziei judecătorești Pat. Nr. G. 1518—1930 în favoarea lui Banca Centrală sucursala din Hășeg reprezentată prin dr. Mihai Tirea avocat în Pat. contra urmărișului din comuna Livadea de Câmp pentru suma de 1713 Lei capital și accesoriu se fixează termen pentru efectuarea licitației pe ziua de 26 luna Ianuarie anul 1937 oara 12 a. m. la fața locului în comuna Livadea de Câmp la locuința urmărișului când și unde se vor vinde prin licitațiune publică obiectele sechestrate și anume: 2 vaci la păr roșii cu alb prețuite în 7000 lei.

Acestea obiecte se vor vinde celui mai mult premiat pe lângă bani gata iar în caz de lipsă și sub preț de estimare.

Petroșani, la 9 Ianuarie 1937.  
GAIS, portărel jud.

### Local de închiriat

potrivit pentru o  
**Bodegă**

aflat în casa „Reuniunii Meseriașilor Români din Orăștie”, (Str. I. G. Duca) care constă din: Un local de prăvălie și o odaie „Separe”, asemenea

pentru sezonul de vară

curte potrivită pentru așternut mese.

Informațiuni mai de aproape la Dnul DUMITRU MARTIN președintele Reuniunii.

### De arendat

Dau în arendă cu începerea de 1 Ianuarie 1937 moara țărănească cu 2 pietri, situată în comuna Orăștie de jos.

Informațiuni la subsemnatul:  
Dr. AUREL BACIU  
Com. Orăștie de jos.